

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 095297 21 Gž

Novi Travnik, 07.07.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sutkinja Mirjane Grubešić, kao predsjednice vijeća, Suade Kahrić i Alme Islamović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja J. P. iz G. V./U., ... , zastupan po punomoćniku Ripić Nedjeljku, advokatu iz Mostara, protiv tuženog „Adriatic osiguranje“ d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti broj 25, zastupan po Advokatskom društvu „Martinović & Partneri“ Ljubuški, radi naknade nematerijalne i materijalne štete, vrijednost spora 19.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 P 095297 19 P od 01.02.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.07.2021. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se djelomično uvažava i preinačava presuda Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 P 095297 19 P od 01.02.2021. godine u stavu prvom izreke u odluci o zakonskim zateznim kamatama, tako da zakonske zatezne kamate na dosuđeni iznos od 3.040,00 KM počinju teći od dana podnošenja tužbe, tj. 12.11.2019. godine, pa do isplate.

Žalba tužitelja se uvažava i prvostepena presuda u stavu trećem izreke u kome je odlučeno o troškovima postupka, ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, dok je u ostalom dijelu žalba odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda odlučeno je:

Dužan je tuženi na ime naknade nematerijalne štete – invalidnosti isplatiti tužitelju preostali iznos od 3.040,00 KM, sa zakonskim zateznim kamatama počevši od dana presuđenja, pa do isplate.

Dužan je tuženi isplatiti tužitelju zakonske zatezne kamate na isplaćeni iznos od 4.560,00 KM za period od 12.11.2019. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do 23.12.2019. godine, kao dana isplate nespornog iznosa.

Obavezuje se tuženi da nadoknadi tužitelju troškove postupka u iznosu 1.596,19 KM, a sve u roku 30 dana.

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja u preostalom dijelu potraživanja na ime invaliditeta u iznosu od 5.700,00KM, te na ime materijalne štete u iznos od 70,00 KM sa zateznim kamatama, počev od 19.10.2017. godine kao dana nastanka štete, pa do isplate.

Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava, povrede odredaba Zakona o parničnom postupku i odluke o troškovima postupka, sa prijedlogom ovom sudu da žalbu usvoji, preinači prvostepenu presudu na način da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja ili da presudu ukine i prijedlog vrati na ponovni postupak. U žalbi obrazlaže da je u ovoj pravnoj stvari sporna visina nematerijalne štete, a u toku postupka je provedeno medicinsko vještačenje po vještaku medicinske struke koji je u osnovnom nalazu utvrdio 15% invalidnosti (za posttraumatsku epilepsiju s rijetkim napadajima uz medikaciju), a nakon dopune vještačenja dodatnih 5% za ograničeno otvaranje usta ili ukupno 20% invalidnosti. Ovaj nalaz je rađen i cijenjen prema Tablicama za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja tuženog. Međutim, žalitelj smatra da je nalaz i mišljenje rezultat pogrešne primjene pravila Tablica. Član 3. stav 1. propisuje da se prilikom primjene tački iz Tablice invaliditeta za jednu posljedicu primjenjuje za iste organe ili udove ona tačka koja određuje najveći postotak. Tužitelj je u štetnom događaju zadobio žarišno oštećenje mozga, a član 4. tačka 5. Tablica tuženog ugovara da za žarišno oštećenje mozga s bolničkim evidentiranim posljedicama psihoorganskog sindroma sa nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog liječenja sa odgovarajućim ispitivanjima invaliditet iznosi do 30%, a vještak u svom nalazu i mišljenju, kao i svom iskazu jasno kaže da je tužitelj zadobio žarišno oštećenje mozga sa bolničkim evidentiranim posljedicama psihoorganskog sindroma i da je epilepsija (psihoorganski sindrom) posljedica žarišnog oštećenja mozga. Dakle, očito je da je vještak pogrešno primijenio Tablicu jer je morao cijeniti ozljedu koja daje najviši postotak invalidnosti kod tužitelja. Međutim, vještak u svom iskazu potvrđuje da je tužitelj zadobio žarišno oštećenje mozga i da je epilepsija posljedica ove ozljede mozga ali ipak ne cijeni žarišno oštećenje mozga nego epilepsiju što je apsolutno pogrešno. Ovo iz razloga što vještak nije mogao cijeniti epilepsiju kod tužitelja kao glavnu povredu ili oboljenje jer tužitelj uz medikaciju nema epileptične napade zbog čega nije mogao primijeniti ovu tačku ugovorenu u Glavi 1. tačka 3b. Da je ovo tačno vidljivo je i u samoj dopuni nalaza kada je na glavnoj raspravi vještak na pitanje postoji li ograničeno otvaranje usta kod tužitelja, izjavio da je uredno otvaranje usta, a nakon što je urađena dopuna vještak je dopunio svoj nalaz u korist tužitelja. Dakle, da nije bilo žarišnog oštećenja kod tužitelja ne bi bilo ni epilepsije. Nadalje navodi da je tužitelj vrlo mlada osoba i u trenutku nezgode imao je 22 godine života, a kao posljedica štetnog događaja nastupila je invalidnost od najmanje od 35 % i to: 30% invalidnosti primjenom člana 4. Glava 1. tačka 5, te 5% Glava 4. tačka 32a. Nadalje navodi da je prvostepeni sud pogrešno odbio tužbeni zahtjev za naknadu materijalne štete od 70,00 KM za troškove liječenja jer su isti troškovi ugovoreni u polici osiguranja od nezgode i to 1.3 Dnevna naknada zbog nezgode. Nadalje ističe da je tužitelj prije

pokretanja sudskog postupka podnio zahtjev za naknadu štete koje mu troškove sud ne priznaje iako je tužitelj morao podnijeti tužbu protiv tuženog jer mu tuženi nije platio ništa po podnesenom van sudskom zahtjevu, a tek nakon mjesec i pol po podnesenoj tužbi tuženi je uplatio tužitelju nesporni iznos, zbog čega smatra da je sud morao obavezati tuženog na plaćanje sudske takse na tužbu i presudu bez obzira na uspjeh u sporu. Tužitelj je imao i troškove odsustva punomoćnika iz kancelarije koji su propisani u advokatskoj Tarifi član 26. tačka 5.

U blagovremeno podnesenoj dopuni žalbe tužitelj istuče da odluku pobija i u dijelu početka toka zateznih zakonskih kamata i to zbog pogrešne primjene materijalnog prava jer na nematerijalnu štetu zakonske zatezne kamate na dosuđeni iznos štete od 3.040,00 KM počinju teći od dana podnošenja tužbe, a kako je to pravilno u stavu drugom izreke odlučeno da na plaćeni dio zakonske zatezne kamata teku od dana podnošenja tužbe. Prema navedenom vidljivo je da prvostepeni sud u izreci presude zauzima dva različita stava od kada teku zakonske zatezne kamate a po odredbi 279. Zakona o obligacionim odnosima zakonska zatezna kamata počinje teći od dana kada je sudu podnesen zahtjev a to je 12.11.2019. godine.

Odgovor na žalbu nije dat.

Nakon što je drugostepeni sud ispitao pobijanu presudu u granicama razloga iznesenih u žalbama i po službenoj dužnosti shodno članu 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je donio odluku kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Žalba je djelomično osnovana.

Predmet konačno opredjeljenog tužbenog zahtjeva nakon provedenog vještačenja sa glavne rasprave koja je održana dana 10.12.2020. godine je zahtjev tužitelja da mu tuženi na ime naknade nematerijalne štete – invalidnosti isplatiti preostali iznos od 8.740,00 KM, sa zakonskim zateznim kamatama počevši od dana 12.11.2019. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do isplate, da isplatiti tužitelju zakonske zatezne kamate na isplaćeni iznos od 4.560,00 KM za period od 12.11.2019. godine, kao dana podnošenja tužbe pa do 23.12.2019. godine, kao dana isplate nespornog iznosa, da na ime naknade materijalne štete – boravka u bolnici isplatiti tužitelju iznos od 70,00 KM, sa zateznim kamatama, počev od 19.10.2017. godine kao dana nastanak štete, pa do isplate, te je dužan tuženi naknaditi tužitelju troškove postupka, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja.

Obzirom da na stav drugi izreke stranke nisu ulagale žalbu, to se ovaj sud neće očitovati o pravilnosti prvostepene presude u tom dijelu.

Iz stanja spisa i osporene presude proizilazi da je tužitelj pred sudom izveo dokaze koje je smatrao potrebnim u cilju utvrđivanja odlučnih činjenica u skladu sa članom 7. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Ispravnom ocjenom izvedenih dokaza, kako to propisuju odredbe člana 8. i člana 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku, prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje u ovoj pravnoj stvari, te donio ispravnu odluku kao u stavu prvom i četvrtom izreke u dijelu u kome je odlučio o nematerijalnoj šteti.

Za ovakvu svoju odluku prvostepeni sud je u obrazloženju presude dao jasne, potpune i valjane razloge koje u cijelosti prihvata i ovaj sud, a koji nisu dovedeni u sumnju ni žalbom tuženog.

Pravilnim tumačenjem odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku se zaključuje da izvedene dokaze sud cijeni po slobodnom uvjerenju, ali je dužan stečeno uvjerenje opravdati uvjerljivim i logičnim razlozima da bi se moglo provjeriti ima li takvo uvjerenje pravnu ili činjeničnu osnovu. Dakle, sud je u obavezi savjesno i brižljivo cijiniti svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, a nakon toga po slobodnoj ocjeni odlučiti koje će činjenice uzeti kao dokazane.

Članom 6. Evropske konvenciji o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku utvrđena je obaveza sudova da svoje odluke obrazlože tako što će navesti jasne i razumljive razloge na kojima je odluka zasnovana. Obrazloženje mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu da bi odluka bila podobna za ispitivanje po podnesenom pravnom lijeku.

Suprotno žalbenim navodima, obrazloženje pobijane odluke u dijelu u kome je potvrđena odlukom ovoga suda po sadržaju odgovara standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, jer je sud dao jasne i razumljive razloge na kojima zasniva svoju odluku, kakav je stav zauzeo i Vrhovni sud Federacije BiH u presudi broj 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine i Ustavni sud BiH u više odluka, između ostalih i u odlukama broj U: 62/01 od 05.04.2002. godine i AP 352/04 od 23.03.2005. godine, AP: 5/05 od 14.03.2006. godine i AP: 2478/06 od 17.09.2008. godine i Vrhovni sud Federacije BiH u odluci broj 65 0 Ps 027064 14 Rev od 10.02.2015. godine.

Iz činjeničnog utvrđenja proizilazi, a i među strankama je nesporno da se dana 21.11.2018. godine dogodila saobraćajna nezgoda prilikom koje je tužitelj zadobio povrede po osnovu kojih traži naknadu nematerijalne štete, nesporna pasivna legitimacija tužene i osnov tužbenog zahtjeva, nesporno je da je tužena na ime predmetne nezgode dana 23.12.2019. godine isplatila tužitelju iznos od 4.560,00 KM, što predstavlja dio potraživanog iznosa od 19.000 KM koji je tužitelj istakao u zahtjevu za naknadu nematerijalne štete od 30.08.2019. godine.

Među strankama je sporna visina tužbenog zahtjeva za koju tužena smatra da je previsoko postavljena.

Na okolnosti nastalih povreda u toku postupka provedeni sud dokazi uvidom u: Polica broj 570105647 Adriatic osiguranja, zahtjev za naknadu štete, zapisnik o očevidu sa crtežom lica mjesta PU Bugojno, broj: 02/42-EU:73/18 A.E. od 21.11.2018. godine,

medicinska dokumentacija otpusno pismo KCU Sarajevo od 28.11.2018. godine, nalaz JU Bolnica Travnik spec. ambulanta hirurgija od 21.11.2018. godine, ljekar specijalista dr. Bahtić Vildana, poliklinika Medical od 20.12.2018. godine, specijalistički nalaz Vitalis od 07.02.2019. godine, klinika za neurologiju SKB Mostar od 08.02.2019. godine, equilibriun od 11.04.2019. godine, SKB Mostar neurologija od 18.07.2019. godine, SKB Mostar od 08.07.2019. godine (EEG Kabinet), nalaz psihologa Dom zdravlja Rama od 26.04.2019. godine, nalaz Doma zdravlja Rama od 19.07.2019. godine, SKB Mostar EEG Kabinet od 25.02.2020. godine, SKB Mostar neurologioja nalaz od 03.03.2020. godine, nalaz stomatološke ordinacije "Herceg", prijava štete – opća prijava štetnog događaja, popis osiguranika, uplatnica tuženog na iznos od 4.560,00 KM od 23.12.2019. godine, Polica osiguranja od nezgode, broj: 570105647 i Tablica tuženog za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedica nesretnog slučaja, nalaz specijalističke ambulante hirurgija JU Bolnica Travnik od 21.11.2018. godine povodom hitnog konzilijarnog pregleda u hirurškoj ambulanti, provedeno je vještačenje po vještaku medicinske struke dr. Hasan Muminagić, izvršen je uvid u nalaz od 22.06.2020. godine i dopunu nalaza od 21.11.2020. godine, te je proveden dokaz saslušanjem tužitelja kao parnične stranke, a koje povrede, niti dokazi nisu ni sporni među parničnim strankama.

Na okolnosti visine tužbenog zahtjeva tužitelj je proveo dokaz vještačenja po vještaku medicinske struke dr. Hasan Muminagić iz Travnika spec. ortopedije i traumatologije, koji je na temelju raspoložive medicinske dokumentacije iz spisa i neposrednog pregleda tužitelja sačinio nalaz i mišljenje u kojem navodi da je tužitelj pretrpio povrede lacerokontuzna rana lijeve temporalne regije, višekomadna impresivna fraktura lijeve temporalne kosti sa povredom tvrde moždanice i moždane kore temporalne regije, manja nagnječenja mozga bez neuroloških ispada, te posttraumatsku epilepsiju i posttraumatski stresni poremećaj. Cijeneći Tablice Adriatic osiguranja d.d. koji su sastavni dio police osiguranja konstatuje da je kod tužitelja prisutan invaliditet prema tački 4.b) Posttraumatska epilepsija s rijetkim napadima uz medikaciju i iznosi 15%, jer je tužitelj nakon udesa doživio seriju od 3 epi napada kojih nije imao više nakon bolničkog liječenja, ali je pod redovnom antiepileptičnom terapijom, te ima promjene EEG-u. Dostavio je i dopunu nalaza u kojem je utvrdio da je rastojanje između zuba tužitelja kada maksimalno otvori usta iznosi 4 cm, zbog čega uvećava ranije iskazani invaliditet od 15% za još 5%. Vještak je prilikom usmenog obrazlaganja nalaza naveo, da je iz medicinske dokumentacije nesporno utvrdio da je kod tužitelja evidentirano postojanje manjeg post kontuzionog žarišta bez evidentnih neuroloških ispada (koji se manifestuju kao poremećaj vida, motorički ispad oduzetosti ili slabost ekstremiteta, poremećaj sluha i sl.) koje za rezultat ima postojanje Posttraumatske epilepsije koja uslijed dobre medikacije nije eskalirala novim napadima (tužitelj je imao tri epi napada odmah nakon ozljeđivanja i više ih nije imao), a koji potpadaju pod član 4. Glava I. tačka 4 b) Tablica, a iz razgovora s tužiteljem ustanovio je da nema psihoorganskih simptoma, a da određene promjene ličnosti kao rezultat posttraumatskog stresnog poremećaja koje proizilaze iz nalaza psihologa i dijela nalaza neuropsihijatra nisu takvog značaja da bi se invaliditet tužitelja mogao cijeliti drugačije, odnosno na način kako to smatra tužitelj.

Suprotno prigovoru iz žalbe tužitelja, pravilno prvostepeni sud obrazlaže da dovodeći u vezu navode iz iskaza tužitelja s navodima iz nalaza, kojeg je vještak usmeno obrazložio i pojasnio sudu da kod tužitelja jeste prisutan određeni poremećaj ličnosti koji proizilazi iz nalaza psihologa i neuropsihijatra ali nije takvog značaja da je doveo do neuroloških ispada, zbog čega je prvostepeni sud pravilno zaključio da u konkretnom slučaju prilikom utvrđenja invalidnosti treba primijeniti odredbe glave I. tačka 4b) (Posttraumatska epilepsija s rijetkim napadima uz medikaciju koje propisuju invalidnost do 15 %) i gdje je tužitelju po tom osnovu utvrđen maksimalan stupanj invalidnosti, a ne odredbe tačke 5. (Žarišna oštećenja mozga s bolnički evidentiranim posljedicama psihoorganskog sindroma s nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima koje propisuju invalidnost do 30 %), te treba primijeniti odredbe odjeljka IV Lice tačka 32.a) ograničeno otvaranje usta do 4 cm koje propisuju invalidnost 5 %, uz dalje pravilno obrazloženje da obzirom na nalaz i dopunu nalaza vještaka kojeg je prvostepeni sud u cijelosti prihvatio, kao jasan i urađen u skladu s pravilima struke, a na temelju naprijed navedenih odredaba Tablica za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja i odredaba člana 919. Zakona o obligacionim odnosima, pravilno utvrdio da je kod tužitelja prisutna invalidnost od 20 %. Imajući u vidu da je za trajni invaliditet suma osiguranja 38.000,00 KM, a da je kod tužitelja utvrđena invalidnost od 20 %, to tužitelju po tom osnovu pripada iznos od 7.600,00 KM. Budući da je tuženi dana 23.12.2020. godine uplatio tužitelju nesporni iznos od 4.560,00 KM, to je ostao u obavezi isplatiti mu i preostali utvrđeni iznos od 3.040,00 KM , dok je s viškom tužbenog zahtjeva u iznosu od 5.700,00 KM tužitelj odbijen.

Uloga vještaka u parničnom postupku jest u tome da pomoću svoga stručnog znanja utvrdi okolnosti na temelju kojih sam sud mora zaključiti o postojanju odnosno ne postojanju odlučnih činjenica. Dakle, sud nalaz i mišljenje vještaka koristi samo radi razjašnjenja ili utvrđivanja onih činjenica za koje je potrebno stručno znanje kojim ne raspolaže. Sud nalaz i mišljenje vještaka cijeni, kao i sve druge dokaze, prema načelu slobodne ocjene dokaza, te ako nađe da su nalaz i mišljenje vještaka protivni pravilima logičkog zaključivanja nije obavezan da ih prihvati. Činjenice važne za presuđenje utvrđuje sud, a ne vještak. (Vrhovni sud Srbije Rev.3771/91).

Prvostepeni sud je pravilno ocijenio da je vještak dao objektivan i stručan nalaz u skladu sa pravilima struke, a pri izradi istog koristio se medicinskom dokumentacijom u spisu i neposrednim pregledom tužitelja, zbog čega je nalazu vještaka poklonio vjeru kao objektivnom i tačnom.

Nakon obavljenog vještačenja na glavnoj raspravi koja je održana dana 10.12.2020. godine, tužitelj je opredijelio tužbeni zahtjev a što je prvostepeni sud djelomično prihvatio uz pravilno obrazloženje i uz pravilnu primjenu materijalnog prava, sve na način kako je to i navedeno u izreci pobijane presude, što u cijelosti prihvata i ovaj sud.

Međutim, osnovan je prigovor iz žalbe tužitelja koji se odnosi na odluku o zakonskim zateznim kamata na dosuđenu nematerijalnu štetu iz stava prvog izreke, obzirom da se prvostepeni sud u pobijanoj presudi pozvao na odredbe iz člana 227. Zakona o

obligacionim odnosima. Suprotno odluci i obrazloženju prvostepenog suda, tužitelju pripada pravo na isplatu zakonske zatezne kamate na nematerijalnu štetu, počev od dana podnošenja tužbe, tj. 12.11.2019. godine, budući da zahtjev za naknadu nematerijalne štete dopijeva od dana podnošenja tužbe, a što je i stav sudske prakse, shodno stavu Vrhovnog suda Federacije BiH, po kome zakonska zatezna kamata na iznos nematerijalne štete teče od dana podnošenja tužbe sudu (zaključak građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH od 09.04.2003. godine) zbog čega je ovaj sud u tom dijelu žalbu tužitelja uvažio i preinačio prvostepenu presudu u stavu prvom izreke.

To što je tuženi samo djelomično prihvatio kao nespornan iznos od 4.560,00 KM koji je na ime osiguranog slučaja isplatio tužitelju i na taj iznos prvostepeni sud dosuđuje zakonsku zateznu kamatu počev od dana podnošenja tužbe 12.11.2019. godine pa do isplate 23.12.2019. godine. Tuženi je sa ostatkom zahtjeva za isplatu tužitelja odbio smatrajući da je neosnovan, ali u situaciji kada je prvostepeni sud utvrdio da je po osnovu pričinjene nematerijalne štete tužitelju, tuženi dužan pored nesporno plaćenog i iznos od 3.040.00 KM ne oslobađa ga obaveze plaćanja zakonske zatezne kamate koja teče od dana podnošenja tužbe jer u situaciji kada tuženi sam odlučuje koji je to nesporni dio i isti isplaćuje tužitelju i na taj iznos sud prihvata da je dužan zakonsku zateznu kamatu od dana podnošenja tužbe (stav drugi izreke), onda pravilno prigovara tužitelj u dijelu odluke o početku toka zakonskih zateznih kamata, zbog čega je ovaj sud u tom dijelu preinačio prvostepenu presudu u stavu prvom izreke.

Tužitelj je postavio i zahtjev za nadoknadu materijalne štete – boravka u bolnici u iznosu od 70,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama počev od 19.10.2017. godine, kao dana nastanka štete.

Suprotno prigovoru iz žalbe, prvostepeni sud je pravilno odlučio kada je odbio ovaj zahtjev tužitelja uz pravilno obrazloženje da naknada po osnovu pretrpljene materijalne štete nije predmet zaključene Police osiguranja o d nezgode, broj: 570105647, zbog čega tužena po tom osnovu nije dužna tužitelju istu nadoknaditi. Ovo iz razloga što je u polici osiguranja o d nezgode, broj: 570105647, u osigurani slučaj pod tačkom 1.3. ugovorena dnevna naknada zbog nezgode 7,00 KM, ali u istoj nije navedeno da tužitelj ima pravo na taj vid naknade materijalne štete ukoliko je bio na bolničkom liječenju.

Prvostepeni sud odluku o troškovima postupka je donio na osnovu člana 383., člana 386. stav 1., člana 387. i 396. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH.

Na glavnoj raspravi punomoćnik tužitelja je postavio zahtjev za naknadu troškova postupka na iznos od 4.772,00 KM, kako je to taksativno navedeno u priloženom troškovniku.

Odlučujući o troškovima postupka prvostepenom presudom tužitelju su priznati troškovi koji se odnose na troškove sastava tužbe po punomoćniku u iznosu od 720,00 KM, pristup na pripremno ročište u iznosu od 720,00 KM, pristup na glavnu raspravu u iznosu od 720,00 KM, te pristup na prvom nastavku glavne rasprave u iznosu od 360,00KM i pristup drugom nastavku glavne rasprave u iznosu od 180,00 KM (kada dolazi do smanjenja tužbenog zahtjeva što iziskuje i smanjenje naknade za pristup

predmetnom ročištu), troškovi prijevoza na ročište na relaciji Mostar – Bugojno – Mostar u iznosu od 752,00 KM, troškovi takse na tužbu u iznosu od 300,00 KM, te troškova takse na presudu u iznosu od 150,00 KM, troškovi vještačenja u iznosu od 250,00 KM, što ukupno iznosi 4.150,00 KM a kako je tužitelj u postupku uspio sa 34,50 % to su mu dosuđeni troškovi u iznosu od 1.596,19 KM, pri čemu su troškovi vještačenja koji su bili neophodni za vođenje ovog postupka dosuđeni u cijelosti.

Pored navedenih troškova, tužitelj je postavio zahtjev i za nadoknadu troškova za sastav zahtjeva za naknadu štete u iznosu od 180,00 KM, te troškova odsustva iz ureda u iznosu od 960,00 KM.

O ovom dijelu troškovnika prvostepeni sud nije odlučio u izreci presude, niti je u obrazloženju presude dao bilo kakve razloge zbog čega iste nije prihvatio, tako da ovaj sud nije u mogućnosti dati odgovor na žalbene prigovore.

Dakle, sudska odluka mora da ima razloge na kojima je zasnovana i mora da ima obrazloženje za svaki suštinski važan element za ishod spora. Konstatacija suda u pogledu odlučne činjenice mora da bude tako jasna da se nedvosmisleno stječe utisak da ocjenom svakog pojedinačnog dokaza i svih izvedenih dokaza nedvosmisleno utvrdi odlučnu činjenicu, kako to zahtijeva princip slobodne ocjene dokaza, koji istovremeno ne daje pravo sudu da proizvoljno, bez međusobnog povezivanja i ocjene svih relevantnih dokaza, donese odluku o glavnoj stvari.

Kako prvostepena presuda u smislu prednjeg nema valjano obrazloženje prema odredbi člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku zbog čega se ista u pobijajućem dijelu ne može ni ispitati, to je na navedeni način parničnim strankama onemogućeno pravično suđenje, jer na osnovu obrazloženja kojeg nema, ne mogu se saznati razlozi za takvu odluku, pa samim tim ni adekvatno uložiti pravne lijekove. Pravo na obrazloženje sudske odluke i prema praksi Evropskog suda, predstavlja element na pravično suđenje. Naprijed navedeni stav o pravu stranke na adekvatno obrazloženje odluke suda zauzet je i od strane Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u odluci, broj: AP-247/06 od 17.09.2008.godine, kao i od strane Vrhovnog suda Federacije BiH u presudi, broj: 63 0 P 002062 09 Rev od 20.01.2011. godine.

Imajući u vidu naprijed navedene razloge, drugostepeni sud je primjenom odredbi iz člana 226. Zakona o parničnom postupku Federacije BiH žalbu odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu u stavu četvrtom o odbijanju kao neosnovanog tužbenog zahtjeva preko dosuđenog iznosa, kao i odluku iz stava prvog izreke u dijelu u kome je odlučeno nadoknadi nematerijalne štete u iznosu od 3.40,00 KM, a primjenom odredbi iz člana 229. stav 1., tačka 4. istog zakona u stavu prvom izreke u odluci o početku toka zakonske zatezne kamate, preinačio prvostepenu presudu, dok je na osnovu odredbi iz člana 209. istog zakona žalbu usvojio, rješenje o troškovima sadržano u stavu trećem izreke prvostepenu presudu ukinuo i u tom dijelu predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će shodno uputama ovoga suda, ponovno odlučiti o troškovima parničnog postupka za koje će dati potpune činjenične i pravne razloge u odnosu na podneseni troškovnik. Odluku obrazložiti prema standardima propisanim članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Obzirom da na stav drugi izreke prvostepene presude stranke nisu ulagale žalbu, to je prvostepena presuda u tom dijelu postala pravosnažna sa istekom roka za žalbu.

Predsjednica vijeća
Mirjana Grubešić, s.r.